

Et og Fyrgetyvende Møde.

Fredagen den 10de Februar 1882 Kl. 1.

Sekretæren, Hansen (Ringkjøbing Amts 3die Valgfreds), oplæste Protokollen for forrige Møde; denne blev derefter understrevet.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortættelse af første Behandling af: Forslag til Lov angaaende Opretelse af en almindelig Alderdoms-Forsørgelsesanstalt.

Indenrigsministeren (Steel): Den Sag, som her foreligger til Forhandling, er jo af overordentlig Betydning. Allerede i en længere Arrække har det været Gjenstand for vidtløftige og alvorlige Overveielser næsten i alle civiliserede Stater, saavel fra Regjeringernes som fra Folkenes Side, hvad der kunde gøres for at firkke de Ubevidede, de uheldig Stillede i Samsundet en nogenlunde betrygget Alderdom, saaledes at man kunde fri dem for at blive henviste til Forsørgelse ved det almindelige Fattigvæsen. Opmærksomheden har da ogsaa særlig været henvendt paa Oprettelsen af saadanne Anstalter, som her er bragt i Forslag, og man har paa forskjellig Maade søgt at udfinde, hvorledes man gennem saadanne Anstalter skulde se at naae Maalet ved at hjælpe gennem Statstilskud dem, der trænge dertil, til at firkke sig en Livrenteforsørgelse. Løsningen af dette Problem har imidlertid frembudt overordentlige Vanskeligheder. Hvad der i særdeleshed stiller sig veien for Gjennemførelsen af en saadan Alderdomsforsørgelse, er den vitterlige Utilbøielighed, der i de mindre heldigt stillede Samsundsclasser er til at gjøre Offre tidde, for at opnaa en Fordel efter en længere Arrækkes Forløb, og i og for sig kan det jo ikke være besynderligt, at saadanne Menneker, hvis Fortjeneste jo er saa ringe, at de ofte kun med stort Besvær og gjennem en stor Resignation kunne skaffe sig det Fornødne, ikke tænke paa at firkke sig for en Tid, der ligger saa langt borte, at der jo kun er en vis Grad af Mulighed for, at de engang i Tiden ville komme til at høste Nytte af de Offre, de maa gjøre. Man har altsaa tænkt paa Midler, hvorved man kunde fremme Sagens Ordning gjennem disse Foranstaltninger, og navnlig har

da ogsaa her i Landet den saakaldte Arbejderkommission, som blev nedsat i 1875, bestjættiget sig med Sagen. En Minoritet i Kommissionen mente, at den eneste Maade, hvorpaa man kunde fremme denne Sag, vilde være gennem en tungen Deltagelse fra de Paagjældendes Side. Jeg tror nu, at de Grunde, som bleve anførte imod denne Fremgangsmaade, ere overordentlig vægtige, og jeg tør sige, at for mit Vedkommende ere de afgjørende. Jeg tror ikke, at det med Nytte laader sig gjøre at fundere en Alderdomsforsørgelses-kasse paa det Grundlag, at man tvinger de Paagjældende til at gaa ind i den som Interessenter. Dette vil have til Følge, at Selvstændighedsfølelsen og dermed ogsaa Selverhvervs- og Selvopholdelsesfølelsen vilde blive svækkede, og der vilde ogsaa forekomme mange Tilfælde, hvor det maatte siges, at det vilde være haardt, om man gennem tvingende Foranstaltninger fra Statens Side vilde negte dem Udgang til at anvende deres sult erhvervede Penge paa en anden Maade, som de ansaa for at være den nyttigste for dem, altsaa affkære dem fra at anvende deres Penge til Foretagender, som de tillægge større Betydning og Vægt. Derfor ser man ogsaa, at Tilbøieligheden i denne Samsundsclasser til at sætte sammenparede Midler i en Sparekasse er langt større end til at anvende dem til Sikkerhed af Alderdom, og hvorfor? Fordi man kan tage dem ud igjen af en Sparekasse, hvis man skal benytte Pengene, medens de derimod, naar de ere komne ind i Alderdomsforsørgelsesklassen, idetmindste for en meget lang Arrække vilde være affkaarne fra den Mulighed at faae Pengene ud til anden Benyttelse. Maalet maa jo være ikke blot at søge, saavidt som det er muligt, at bidrage til de paagjældende Folks materielle Velvære i deres Alderdom, men det maa ikke mindre være at sørge for, at det sfer paa en saadan Maade, at det ikke angriber de Paagjældendes Selvstændighedsfølelse, deres Bestræbelse for Selverhverv og Selvhjælp. Det skal sse paa en saadan Maade, at deres Interesse og Lyft til at fremme deres eget Vel og betrygge deres Alderdom maa kunne siges at reises og fremmes derved. Men at dette ikke vil kunne sse ved en tungen Indtræden i en saadan Klasse, forekommer mig at være klart, og jeg ser ikke rettere, end at de Paagjældende ved at blive stillede under et Slags offentligt Kuratel, om jeg saa maa sige, netop maa føle sig i en Afhængighedsstilling, der vil have de samme uheldige Følger for dem som en Forsørgelse eller Understøttelse af det almindelige Fattigvæsen; at det, om end ikke paa alle Punkter, saa dog i hvert Fald tilnærmelsesvis vil faae den samme Indflydelse paa hans Stilling i Samsundet som Fattigunderstøttelsen, forekommer mig at maatte